

Sygn. akt VIII Pz 85 /15

POSTANOWIENIE

Dnia 16 grudnia 2015r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR del. Renata Stańczak

po rozpoznaniu sprawy w dniu 16 grudnia 2015r. w G.

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie G. N. /N./

przeciwko (...) S.A. w K. Oddziałowi KWK (...) w R.

o uznanie bezskuteczności wypowiedzenia warunków pracy i płacy

na skutek zażalenia powoda

od postanowienia Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 28 sierpnia 2015r. sygn. akt IVP 3659/14

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

(-) SSR del. Renata Stańczak

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 28 sierpnia 2015r. (sygn. IVP 3659/14) Sąd Rejonowy w Zabrze Wydział IV Pracy oddalił wniosek powoda o zwolnienie go od kosztów sądowych ponad kwotę 1.500 zł. Opłata sądowa w pełnej wysokości stanowiła kwotę 3.718 zł.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Rejonowy podkreślił, że zasadą jest uiszczanie kosztów sądowych związanych z toczącym się sporem. Zwolnienie od tego obowiązku może mieć miejsce wyjątkowo, gdy uzasadnia to niekorzystna sytuacja materialna strony, która pomimo wszelkich starań, maksymalnej troski, zaradności i zapobiegliwości nie jest w stanie w krótkim okresie zaoszczędzić potrzebnych kwot. Instytucja zwolnienia od kosztów stanowi w istocie pomoc państwa dla osób, które z uwagi na ich trudną sytuację materialną nie mogą uiścić kosztów bez wywołania uszczerbku w koniecznych kosztach utrzymania siebie i rodziny. Ubiegający się o taką pomoc winien więc w każdym wypadku poczynić oszczędności we własnych wydatkach, do granic zabezpieczenia koniecznych kosztów utrzymania siebie i rodziny. Następnie Sąd Rejonowy zwrócił uwagę, iż osoba będąca stroną postępowania sądowego powinna liczyć się z koniecznością poniesienia kosztów sądowych.

Dalej Sąd Rejonowy zauważył, że powód wbrew treści oświadczenia majątkowego osiąga miesięcznie dochód w kwocie ponad 6.000 zł. Powód nie ma nikogo na utrzymaniu. W dacie złożenia pozwu, tj. 28 listopada 2014 roku powód wiedział, że wartość przedmiotu sporu wskazana w pozwie jest zaniżona, bowiem roczne zarobki powoda znacznie przekraczają kwotę 49.560 zł. Nadto Sąd Rejonowy zauważył, że do uiszczenia opłaty od pozwu powód został wezwany zarządzeniem z dnia 10 kwietnia 2015 roku, doręczonym mu 20 lipca 2015 roku. Tym samym miał ponad 8 miesięcy

na dokonanie oszczędności, w szczególności że w międzyczasie pracownicy dołowi pozwanej dostali dwie dodatkowe pensje tj. nagrodę barbórkową i 14-tą pensję. Sąd Rejonowy stwierdził, że powód może bez uszczerbku dla siebie uiścić opłatę od pozwu w kwocie 1.500 zł.

Powyższe orzeczenie zaskarżył w całości powód wnosząc o zmianę zaskarżonego postanowienia i zwolnienie go od kosztów sądowych w postaci opłaty od pozwu ponad kwotę 50,00 zł. Powód podniósł, że załączonymi do wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych dokumentami wykazał, że nie ma dostatecznych środków na uiszczenie opłaty sądowej od pozwu w kwocie ponad 50,00 zł.

Sąd Okręgowy zważył:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

W uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia Sąd Rejonowy bardzo szczegółowo i rzeczowo uzasadnił motywy oddalenia wniosku powoda o zwolnienie od kosztów sądowych ponad kwotę 1.500 zł. Sąd Okręgowy w pełni podziela argumentację Sądu I instancji.

Jak podkreślił Sąd Rejonowy, powód uzyskuje miesięczny dochód w kwocie ponad 6.000 zł. Strona pozwana w piśmie z dnia 10.03.2015 roku (k.9 akt) podała, że wysokość wynagrodzenia powoda za pracę za ostatnie pełne 12 miesięcy, bez uwzględniania 14-tej pensji i nagrody Barbórki, to kwota 74.350,59 zł. Powód jest kawalerem i nie ma nikogo na utrzymaniu. Słusznie Sąd Rejonowy zauważył, że w tej sytuacji powoda nie można zaliczyć do osób ubogich. Nadto w złożonym Oświadczeniu o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania powód stwierdza, że nie ma żadnych zobowiązań i stałych wydatków. Wbrew temu co podnosi powód w zażaleniu, do Oświadczenia nie dołączył żadnych dokumentów, które miałyby wykazać, że nie ma dostatecznych środków na uiszczenie opłaty sądowej od pozwu.

Słusznie również zauważył Sąd Rejonowy, iż powód do momentu wezwania go do uiszczenia opłaty od pozwu miał 8 miesięcy czasu na zgromadzenie potrzebnych środków. W międzyczasie oprócz wynagrodzenia otrzymywał od pozwanej dodatkowe świadczenia – nagrody.

Instytucja zwolnienia od kosztów sądowych jest formą pomocy udzielanej przez Skarb Państwa osobom najbiedniejszym, aby w ten sposób pomóc im w sądowym dochodzeniu roszczeń. W związku z tym zwolnienie od kosztów sądowych powinno mieć miejsce tylko w sytuacjach wyjątkowych, zasługujących na szczególne uwzględnienie. Ubiegający się o taką pomoc winien więc, w każdym wypadku, poczynić oszczędności we własnych wydatkach, do granic zabezpieczenia koniecznych kosztów utrzymania siebie i rodziny, a dopiero gdyby poczynione w ten sposób oszczędności okazały się niewystarczające – może zwrócić się o pomoc państwa. Jednocześnie dla wydatków związanych z prowadzeniem procesu strona powinna znaleźć pokrycie w swych dochodach przez odpowiednie ograniczenie innych wydatków nie będących niezbędnymi dla utrzymania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24.09.1984 r., II Cz 104/84, LEX 8623 oraz z dnia 24.07.1980 r., I Cz 99/80, LEX 8257). Wydatki związane z pokryciem kosztów procesu muszą być bowiem traktowane, co najmniej równorzędnie, a nawet priorytetowo w stosunku do innych wydatków. Niedopuszczalne jest uznanie, że ponosi je tylko ten, kto posiada nadwyżki ze swoich zarobków czy oszczędności. Co więcej, strona postępowania sądowego, zwłaszcza strona inicjująca je powinna liczyć się z koniecznością ponoszenia związanych z tym postępowaniem kosztów i zawczasu zabezpieczyć stosowne środki na ten cel.

Należy zauważyć, że ocena stanu majątkowego strony wnioskującej o zwolnienie od kosztów sądowych należy do kompetencji Sądu. Powód jest kawalerem, nie posiada nikogo na utrzymaniu, uzyskuje bardzo wysoki miesięczny dochód. Sytuacja materialna powoda z pewnością jest lepsza niż sytuacja przeciętnej polskiej rodziny. W żadnym razie powoda nie można uznać za osobę potrzebującą wsparcia w postaci zwolnienia od kosztów sądowych w całości. Nie może umknąć uwadze, że kwota 1.500 zł to jedynie około 40% opłaty, do uiszczenia której powód byłby zobowiązany gdyby Sąd I instancji nie zwolnił go częściowo od jej ponoszenia.

Przyjmuje się, że strona w pierwszej kolejności powinna pokryć koszty utrzymania koniecznego siebie i swojej rodziny, do których to kosztów zaliczają się przede wszystkim opłaty za wyżywienie, mieszkanie, leki. Jeżeli strona posiada środki w wyższej wysokości niż pozwalające na pokrycie tych podstawowych potrzeb zwolnienie jej od ponoszenia kosztów sądowych jest niedopuszczalne.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy podzielił stanowisko Sądu I instancji, że w przedstawionym stanie faktycznym brak jest podstaw do zwolnienia powoda w całości od kosztów sądowych. W ocenie Sądu II instancji powód jest w stanie uiścić opłatę sądową w kwocie 1.500 zł bez uszczerbku dla utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

Z powyższych względów, wobec braku podstaw do uwzględnienia zażalenia należało orzec jak w punkcie pierwszym sentencji na mocy art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

(-) SSR del. Renata Stańczak